

Nr 928

Av herrar Elmstedt och Mattsson, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 48, angående hälso- och sjukvård samt motionsverksamhet för studerande.

(Lika lydande med motion nr 742 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 48 framlägges förslag angående hälso- och sjukvård samt motionsverksamhet för studerande vid högre utbildningsanstalter. Till grund för propositionen ligger förslag från en arbetsgrupp inom ecklesiastikdepartementet. Beträffande de studerandes försäkringskydd vid sjukdom hade arbetsgruppen föreslagit att som villkor för erhållande av studiemedel skulle gälla, att den studerande hade sjukpenningförsäkring för ett dagersättningsbelopp av 15 kronor och med en karenstid av 18 dagar. Därjämte borde det enligt gruppen vara möjligt för de studerande att frivilligt försäkra sig för en sjukpenning av ytterligare 5 kronor per dag.

Det är mycket betydelsefullt att de studerande får ett fullgott försäkringskydd. Studerande som drabbas av sjukdom kan konfronteras med synnerligen allvarliga ekonomiska problem. Det måste vara samhällets uppgift att medverka till att garantera en större trygghet i detta avseende. Den nuvarande ordningen torde också göra studerande som borde sjukskriva sig obenägna att göra detta. Inte minst de som drabbas av psykiska sjukdomstillstånd kan tänkas fortsätta studierna i stället för att på ett tidigt stadium söka läkarhjälp. Studieresultatet torde i sådana fall bli dåliga. Följden blir en förlängning av studietiden som är kostsam såväl för det allmänna som för den enskilde.

Departementschefen framlägger emellertid inte något förslag med anledning av arbetsgruppens överväganden. Ytterligare utredningar anses nödvändiga innan ställning toges till försäkringsskyddsfrågan. Vi delar för vår del vissa av de betänkligheter som departementschefen anför gentemot arbetsgruppens förslag, och vi ansluter oss därför till hans uppfattning om nödvändigheten av ytterligare utredningar. Detta hindrar emellertid inte enligt vår uppfattning att riksdagen redan nu fattar ett principbeslut om de studerandes försäkringsskydd.

Den av arbetsgruppen förordade sammankopplingen av studiemedlen och sjukförsäkringen synes oss svår att motivera. Starka skäl talar i stället för

att de studerande omfattas av en obligatorisk sjukförsäkring inom ramen för den allmänna försäkringen. Studerande som åtnjuter sådan inkomst att denna ger vederbörande ett rimligt försäkringsskydd enligt lagen om allmän försäkring bör naturligtvis inte komma i fråga i sammanhanget. Frågan om vid vilken inkomstgräns studerandeförsäkringen inte skall gälla bör bli föremål för överväganden. I och för sig skulle det vara önskvärt med ett försäkringssystem som garanterar studerande med viss inkomst ersättning vid sjukdom som motsvarar skillnaden mellan den sjukpenning som hans inkomst berättigar till och den sjukpenning som den av oss föreslagna obligatoriska sjukförsäkringen ger. Fördelarna med ett sådant system kan dock antagas vara mindre tungt vägande än de nackdelar ur administrativ synpunkt som det ger.

Frågan om sjukpenningens storlek är av stor betydelse. Den nuvarande frivilliga försäkringen för studerande ger en sjukpenning om högst 15 kronor om dagen. Uppfattningen hos vissa remissinstanser att detta belopp är för lågt synes värt beaktande. Vi föreslår därför att den obligatoriska studerandeförsäkringen skall berättiga till en sjukpenning om 20 kronor om dagen. När det gäller antalet karensdagar utgick arbetsgruppen från 18 dagar. Det kan ifrågasättas om inte karenstiden borde vara kortare. Man torde kunna anföra att denna fråga är av mindre betydelse om studiemedel utgår under de nämnda 18 dagarna. Betänkligheter kan emellertid riktas mot ett system som innebär att lånade medel användes för uppehälle under sjukdom. I likhet med några remissinstanser finner vi det otillfredsställande att studiemedel och sjukpenning kan utgå samtidigt. Utredning bör sålunda göras i syfte att eliminera sådana konsekvenser. Å andra sidan synes de administrativa komplikationerna bli alltför omfattande om karenstiden bestämmes i enlighet med vad som gäller den allmänna sjukförsäkringen. Enligt vår uppfattning bör man vid övervägandena undersöka förutsättningarna för att fastställa karenstiden till 7 dagar.

Finansieringen av här ifrågavarande försäkring bör ske enligt samma principer som gäller den frivilliga försäkringen. Detta innebär ett statsbidrag med 20 procent av försäkringskassornas utgifter för försäkringen. Medelsanvisningen bör lämpligen utgå från anslaget Bidrag till sjukförsäkringen under femte huvudtiteln. När det gäller försäkringstagarens avgifter bör uppbörderna kunna handhas av studerandeorganisationerna och ske i samband med inbetalning av kåravgifter och dylikt. Hur det skall förfaras vid läroanstalter där krav på obligatorisk kåranslutning inte föreligger bör särskilt övervägas.

Riksdagen bör sålunda fatta beslut om de studerandes sjukförsäkringsskydd. I anslutning härtil bör den begära utredning beträffande de närmare reglerna för utformningen av en obligatorisk sjukförsäkring för studerande i enlighet med här angivna grunder. En sådan översyn bör göras i samarbete med vederbörandes studerandeorganisationer.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 48 måtte i princip besluta att studerande vid postgymnasiala läroanstalter skall omfattas av obligatorisk sjukförsäkring och i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till närmare utformning av reglerna för densamma i enlighet med de i motionen uppdragna riktlinjerna.

Stockholm den 11 april 1967

Claes Elmstedt (cp)

Lennart Mattsson (cp)
